

ning moesten terugzien. Als dan bepaald moest worden, wie voorlopig uit het korps moest verdwijnen, was de neiging sterk, elkaar de hand boven het hoofd te houden. 'Vooral in het Zuiden des lands', aldus het eindverslag van het Militair Gezag, 'vond aanvankelijk de zuivering op zeer trage en weinig afdoende wijze plaats, tengevolge waarvan de politie haar zelfvertrouwen en het vertrouwen der bevolking niet snel genoeg herwon.'¹

Die trage zuivering had nog een tweede gevolg: het Militair Gezag ging zich grote zorgen maken over de situatie welke men op dat punt in de nog te bevrijden delen van Nederland zou aantreffen. Hoe zou men er de orde kunnen handhaven wanneer ook daar een ontwapende en gedemoraliseerde politie zou worden aangetroffen? Het zinde Kruls en zijn staf niet om dan in dat opzicht volledig afhankelijk te zijn van de Binnenlandse Strijdkrachten welke optreden in het bevrijde Zuiden veel kritiek had uitgelokt. Wenselijk leek het, een mobiel politiekorps op te richten dat, waar nodig, benoorden de rivieren aan de plaatselijke politie bijstand zou verlenen. Dat mobiele korps kwam in februari '45 tot stand in de vorm van de Politiereserve Nederland. De ca. vijfhonderd leden van dat korps (het heeft tot september '45 gefunctioneerd) werden door bemiddeling van de *Shaef-Mission* voorzien van uniformen, wapens en transportmiddelen.

★

Op het gebied van de zuivering van de rechterlijke macht kwam het in het bevrijde Zuiden tot een bij uitstek spectaculaire maatregel: het volledig stopzetten van de werkzaamheden van de Hoge Raad.

's Lands hoogste rechtscollege was in het kader van de dislocatie van de centrale overheidsdiensten uit Den Haag in '43 in Nijmegen beland. Het college had in '40 een weinig weerbare houding ingenomen, hetgeen met name gebleken was uit het feit dat het bij het verzet tegen de eerste anti-Joodse maatregelen van de bezetter verstek had laten gaan, niet alleen publiekelijk maar zelfs binnenskamers; tegen de verwijdering, wegens Joodse afkomst, van zijn voorzitter, mr. L. E. Visser, had het niet eens geprotesteerd en ook was elk protest achterwege gebleven toen een pro-Duitse figuur, prof. mr. J. van Loon, Vissers zetel innam. Aan een

¹ *Overzicht MG*, p. 109.